

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1282/2021
06.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић, Споменке Зарић, Божидара Вујичића и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Маринела Љубић Тодоран, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Хигијена“ Панчево, чији је пуномоћник Милорад Милићевић, адвокат из ..., уз учешће умешача на страни туженог Града Панчева, кога заступа Градско правобранилаштво Града Панчева, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 181/21 од 04.02.2021. године, у седници одржаној 06.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 181/21 од 04.02.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П1 470/19 од 30.10.2020. године и пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 181/21 од 04.02.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му за период 01.10.2016. до 01.09.2019. године, исплати на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора 83.676,30 динара, са законском затезном каматом и доприносима на те износе.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 80.985,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправке пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 470/19 од 30.10.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је ступање Града Панчева у ову парницу у својству умешача на страни туженог. Ставом другим изреке, дозвољено је расправљање по објективно преиначеном тужбеном захтеву тужиоца од 18.06.2020. године. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, у периоду од 01.10.2016. године до 01.09.2019. године, исплати укупан износ од 83.676,30 динара, са законском затезном каматом на појединачно одређене месечне износе од датума доспелости, па до дана исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да за

тужиоца на горе наведене месечне износе, као основицу, обрачуна и уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за незапосленост код надлежне Националне службе за запошљавање, доприносе за здравствено осигурање код Републичког фонда за здравствено осигурање у висини према Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан уплате. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 54.915,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 181/21 од 04.02.2021. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставовима трећем и четвртном изреке, а жалбе туженог и умешача на страни туженог, у том делу, су одбијене као неосноване. Ставом другим изреке, преиначено је решењем о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка плати износ од 66.915,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, а изнад досуђеног износа одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова које је у парници пред првостепеним судом имао. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка по жалби плати износ од 12.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности до исплате, а преко тога је одбијен захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђене трошкове. Ставом четвртим изреке, одбијени су као неосновани захтеви туженог и умешача на страни туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се о ревизији одлучује као изузетно дозвољеној, применом члана 404. ЗПП.

Врховни касациони суд налази да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/2014), за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној, имајући у виду различиту судску праксу у истој правној ситуацији израженим у пресудама Врховног касационог суда на које је ревидент указао, па је ради потребе уједначавања судске праксе донео одлуку као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду био у радном односу код туженог на неодређено време. Умешач у овој парници је Град Панчево као оснивач туженог. У спорном периоду послодавац је накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора исплаћивао запосленима у складу са програмом пословања туженог за 2016, 2017, 2018. и 2019. годину, по којима је накнада ових трошкова износила 897,00 динара бруто месечно. Износи досуђени тужиоцу представљају разлику између накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора обрачунате у вредности прописаној Посебним колективним уговором за јавна

предузећа у комуналној делатности на територији Републике ("Службени гласник РС" бр. 27/15 од 18.03.2015. године, ступио на снагу 26.03.2015. године) и Посебним колективним уговором за јавна и јавно комунално предузеће града Панчева ("Службени гласник РС" бр. 59/2015), и накнаде тих трошкова исплаћених тужиоцу за утужени период. Висина потраживања утврђена је на основу резултата вештачења од стране вештака економско-финансијске струке.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су примењујући чланове 118. став 1. тачка 6, 246. став 1. и 2, 256. и 257. Закона о раду, члана 9. ст. 1. и 2. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, правила из одредбе 66. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије и одредбе 4. Посебног колективног уговора за јавна и јавно комунално предузеће града Панчева, оценили да тужилац основано потражује мање исплаћену накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у складу са посебним колективним уговорима, да се правила из члана 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зараде и других примања код корисника јавних средстава не односе на накнаду за регрес за коришћење годишњег одмора, па су као основан усвојили постављени тужбени захтев.

Основано се ревизијом туженог указује да се становиште нижестепених судава заснива на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зараде других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14 – ступио на снагу 28.10.2014. године), прописано је да се овим законом привремено уређује основица, односно вредност радног часа, вредност бода и вредност основне зараде, за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица као корисника јавних средстава са циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плате и зарада у јавном сектору. У члану 3. став 1. наведеног закона, прописано је да се у овом закону платом сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава утврђен у складу са законом који уређује радне односе, односно плате изабраног, именованог и постављеног лица, запосленог код корисника јавних средстава утврђеног у складу са законом који уређује плату у државним органима, органима локалне власти, организацијама обавезног социјалног осигурања и јавним службама. У члану 4. истог закона, прописано је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и других сталних примања код субјеката из члана 2. овог закона, донет за време примене овог закона.

Тужени је корисник буџетских средстава и на њега, осим поменутог закона, примењује и Закон о буџету и Закон о буџетском систему, па обавезе које преузима морају одговарати апропријацији која му је одобрена за ту намену у одговарајућој буџетској години (члан 54. Закона о буџетском систему).

Под зарадом сматрају се примања из радног односа као што је, између осталог, и накнада за регрес за коришћење годишњег одмора, а што произлази из одредбе члана

105. Закона о раду, а појам зараде у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, подразумева зараду утврђену у складу са законом који уређује радне односе. Другачијим тумачењем појма зараде не би био испуњен циљ Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (члан 1), јер би то значило селективну примену закона, имајући у виду и да коефицијент за обрачун плате изабраних, именованих и постављених лица и запослених у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, садржи и додатак на име накнаде за регреса за коришћење годишњег одмора, на које се као и на запослене код туженог примењује Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава.

С обзиром да су правила из Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закона о буџету и Закона о буџетском систему императивне природе која се морају безусловно поштовати, без права да се у њима било шта мења, код буџетског финансирања плата код туженог није могуће применити корективно правило из члана 8. став 2. Закона о раду, јер је управо законом одређен начин утврђивања основице за плате. Због тога и по схватању овог суда, одредбе Посебног колективног уговора, донете након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, ништаве су и као такве не могу да производе правно дејство (ПКУ не може бити супротан закону на основу члана 103. ЗОО у вези члана 240. Закона о раду) због чега су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев тужиоца одбијен.

На основу члана 416. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па му на основу члана 153. и 154. ЗПП припадају опредељени трошкови парничног поступка, који су досуђени у висини од 80.985,00 динара и који обухватају: трошкове на име састава одговора на тужбу и један образложени поднесак од стране адвоката по 6.000,00 динара, заступања на два одржана рочишта по 7.500,00 динара, једно неодржано рочиште 3.750,00, састава жалбе и ревизије по 12.000,00 динара, таксе на жалбу 5.247,00 динара и таксе на ревизију и ревизијску одлуку по 10.494,00 динара, све одмерено према важећој АТ и ТТ.

На основу члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**